

Klára Dostálová
ministryně pro místní rozvoj

Datum

června 2021

Číslo jednací

MMR-51867/2021-27

Vážený pane řediteli,

reaguji na Váš dopis ze dne 17. května 2021 ve věci auditu č. REGC414CZ0133 ke střetu zájmů a následného oficiálního zveřejnění auditní zprávy ze strany Evropské komise. V dopise se na mne obracíte s žádostí o doplnění otázek, které povedou k vysvětlení kroků a postoje České republiky v otázce střetu zájmů u evropských dotací.

Dovolte, abych Vás proto informovala o následujícím ve struktuře podle vašich dotazů:

1) Jaký celkový objem peněžních prostředků z rozpočtu EU byl schválen k podpoře pro společnosti ze skupiny Agrofert, v období od 1. září 2017 dosud, českými řídicími orgány nebo zprostředkujícími subjekty?

Objem peněžních prostředků z rozpočtu EU, který byl schválen příjemcům ze skupiny Agrofert po 1. září 2017, činil celkem 5 280 331,50 Kč. Tato částka představuje pouze výdaje, které jsou relevantní z hlediska § 4c zákona o střetu zájmů; tzn. výdaje schválené u projektů, u kterých byla žádost o podporu podána po 1. září 2017.

2) Jaký je celkový objem prostředků, u kterých zažádala ČR o proplacení z rozpočtu EU a o jakou část prostředků teprve žádat bude?

Česká republika dosud o proplacení žádných výdajů projektů skupiny Agrofert, jejichž žádost byla podána po 1. září. 2017, Evropskou komisi nepožádala.

3) Jaký objem finančních prostředků byl společností v období od 1. září 2017 dosud proplacen z národního rozpočtu?

Ze státního rozpočtu byly doposud společností ze skupiny Agrofert proplaceny výdaje v celkové hodnotě 3 109 035,60 Kč. Stejně jako u dotazu č. 1 upřesňuji, že se jedná o výdaje, které jsou relevantní z hlediska § 4c zákona o střetu zájmů; tzn. výdaje proplacené u projektů, u kterých byla žádost o podporu podána po 1. září 2017.

4) Jak vyhodnotilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) otázku, zda se u čerpání peněz z národního rozpočtu v případě evropských dotací řešených auditní zprávou jedná o veřejnou podporu? A s kterými orgány MMR tuto otázku konzultovalo?

Při využívání prostředků z evropských fondů jsou vyhlašovány výzvy s veřejnou podporou nebo bez veřejné podpory a pravidla poskytnutí veřejné podpory v nich musí být jasně specifikována. Podporu lze poskytnout podle čl. 107 odst. č. 3 jako slučitelnou po splnění podmínek uvedených v některé výjimce ze zákazu poskytování veřejné podpory. V případě aktuální praxe financování projektů v České republice - tedy předfinancování ze státního rozpočtu - je vydáván právní akt podle národní legislativy. Nejpozději v okamžiku jeho vydání proto musí být známo, zda akce bude financována jako veřejná podpora a podle jaké výjimky ze zákazu financování. Tato výjimka je pak uvedena v metodickém stanovisku, a to již od výzvy až po platbu. Údaje pak poskytovatel, tj. řídicí orgán přímo, nebo cestou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, zapisuje do systémů Evropské komise. U projektů dotčených auditní zprávou byla veřejná podpora poskytnuta podle nařízení Komise (EU) č. 651/2014 (tzv. obecné nařízení o blokových výjimkách) podle čl. 38 Investiční podpora na zvýšení energetické účinnosti.

5) Jak bude po společnostech ze skupiny Agrofert, resp. Synbiol, požadováno, resp. vymáháno, vrácení předmětných prostředků poskytnutých z národního rozpočtu?

Ministerstvo pro místní rozvoj žádnou z dotčených dotací neposkytlo; další kroky jsou tak plně v kompetenci řídicího orgánu příslušného operačního programu.

6) Jakým způsobem bude postupováno u žádostí společností ze skupiny Agrofert, resp. Synbiol, u kterých zatím nebylo rozhodnuto o poskytnutí, či neposkytnutí prostředků? Budou na základě posledního sdělení Evropské komise tyto žádosti hodnoceny jako neoprávněné/nezpůsobilé, budou vyřazovány z hodnocení či případně zamítány apod.?

Ministerstvo pro místní rozvoj žádnou z dotčených dotací neposkytlo; další kroky jsou tak plně v kompetenci řídicího orgánu příslušného operačního programu.

7) Jakým způsobem MMR reflektuje či bude reflektovat informace o skutečných majitelích společností ze skupiny Agrofert, resp. Synbiol, uváděné v zahraničních evidencích (např. vytvoření metodiky pro poskytovatele)?

Oblast rozkrývání vlastnických struktur je, mimo relevantních právních předpisů, upravována v rámci metodického prostředí zejména v následujících metodických pokynech:

- **Metodický pokyn finančních toků pro programové období 2014–2020, resp. Metodický pokyn finančních toků pro programové období 2021–2027**, který je v gesci Ministerstva financí, kde je stanovena povinnost příjemce, který není fyzickou osobou nebo právnickou osobou veřejného práva, ukládá bezodkladně informovat poskytovatele dotace o změnách skutečného majitele nebo skutečných majitelů ve smyslu § 4 odst. 4 AML zákona, a dále obsahuje povinnost příjemce, kdykoli na vyzvání řídicích orgánů, Platebního orgánu, Auditního orgánu, Evropské komise nebo Evropského účetního dvora předložit průkazné dokumenty, které dokládají příjemcem předložené informace o jeho skutečném majiteli nebo skutečných majitelích ve smyslu § 4 odst. 4 AML zákona.
- **Metodický pokyn veřejné zakázky 2014–2020**, kde je stanovena možnost zadavatele vyloučit účastníka pro nezpůsobilost, pokud prokáže, že došlo ke střetu zájmů; jiné opatření k nápravě, kromě zrušení výběrového řízení, není možné.
- V návrhu **Metodického pokynu veřejné zakázky 2021–2027** je stanovena možnost zadavatele vyloučit účastníka pro nezpůsobilost, pokud prokáže, že došlo ke střetu zájmů; jiné opatření k nápravě, kromě zrušení výběrového řízení, není možné.

- **Metodický pokyn pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů 2014–2020** upravuje povinnost řídicích orgánů řídit se při poskytování podpory z Evropských strukturálních a investičních fondů ustanovením §4c zákona o střetu zájmů.
- V návrhu **Metodického pokynu výzvy, hodnocení a výběr projektů 2021–2027** se řeší střet zájmů v rámci hodnocení a výběru projektů.

Další metodickou úpravu z úrovně Národního orgánu pro koordinaci s vazbou na rozkrývání vlastnické struktury, evidenci skutečných majitelů a předcházení střetu zájmu nepředpokládáme, jelikož tato oblast nespadá do gesce Ministerstva pro místní rozvoj. Pokud jde o vytvoření metodiky pro poskytovatele, tak podle informací Ministerstva pro místní rozvoj **připravuje Finanční a analytický úřad metodiku k zákonu č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů**, která bude obecně použitelná.

8) Jakým způsobem bude Česká republika napravovat nenaplněná doporučení uvedená v auditní zprávě Evropské komise? Která doporučení Česká republika nenaplnila a z jakého důvodu?

Česká republika doporučení z auditní zprávy Evropské komise promítla do nastavení systém přesto, že s některými auditními zjištěními nesouhlasí. Většina doporučení již byla splněna, nebo jsou plněna postupně – např. řídicí orgány ve svých řídicích dokumentacích průběžně aktualizují seznamy/přehledy obchodních společností vlastněných veřejnými funkcionáři či jimi ovládanými osobami a ověřují, zda mezi nimi nefiguruje žadatel o dotaci. V případě, že je žadatel o dotaci ve svěřenském fondu, je vyžádán statut tohoto svěřenského fondu za účelem posouzení, zda žadatel nenaplnuje omezení stanovená v § 4c zákona o střetu zájmů. O provedené kontrole jsou vyhotovovány záznamy v kontrolním listu.

V souladu s požadavky Evropské komise probíhá ze strany řídicího orgánu Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost ověření výběrových kritérií u zbývajících projektů, kde proces ještě nebyl dokončen. I toto doporučení Evropské komise tak bude naplněno.

S pozdravem

Vážený pan

Petr Leyer

ředitel

Transparency International – Česká republika, o.p.s.

Sokolovská 260

180 00 Praha 8

Za správnost: Mgr. Kateřina Neveselá, ředitelka odboru řízení a koordinace fondů EU